

Ю. Шоломицький, Національний банк України

ХАРАКТЕРИСТИКА БІЗНЕС-ЦИКЛУ ЕКОНОМІКИ УКРАЇНИ

Початковим етапом створення сучасної структурної макроекономічної моделі (найбільша увага наразі зосереджена на динамічних моделях загальної рівноваги) є збір та вивчення характеристик, властивих досліджуваним економіці. При цьому необхідно розглядати такі два аспекти: довгострокові тенденції та середньострокові коливання (до яких власне і належать бізнес-цикли). Отримані результати мають стати основою моделі, і, навпаки, побудована модель має відтворювати притаманні економіці характеристики.

У даній роботі здійснюється порівняння емпіричних результатів дослідження циклу ділової активності з усталеною економічною теорією і, відповідно, трактування як відхилень, так і характеру відповідності узгоджених з теоретичними положеннями результатів. Результати даного дослідження можуть стати одним із численних джерел, що використовуватимуться для подальшого вивчення та розуміння властивостей економіки України.

Факти, що характеризують цикл ділової активності економіки України, отримано на основі квартальної бази даних за 1998-2007 рр., орієнтуючись у дослідженні на дані за період 2000-2007 рр. Вихідні дані посезонно не скориговані. Після здійснення нами сезонного коригування проводилося логарифмування даних та розділення на тренд та циклічну складову (за допомогою фільтра Ходріка-Прескота (HP filter) та смугового фільтра (band-pass filter)). Дані фільтри було відібрано з огляду на прості принципи їх роботи та, відповідно, уникнення складнощів при розгляді і обговоренні результатів дослідження з іншими дослідниками, а також задля можливості порівняння із зарубіжними дослідженнями бізнес-циклів.

У роботі розглядаються такі макроекономічні змінні: випуск, ціни, а також величини, що характеризують монетарну політику, фіскальний сектор та ринок праці.

У цілому отримані емпіричні результати збігаються з усталеною економічною теорією щодо бізнес-циклів, однак при цьому мають певні особливості, властиві для періоду трансформації економіки до повноцінної ринкової.

Знайдені залежності між циклічними компонентами макроекономічних змінних допоможуть при побудові структурної макроекономічної моделі загальної стохастичної динамічної рівноваги в частині моделювання відхилень змінних моделі від своїх усталених рівнів.